

DALÍ: UNA ARQUITECTURA PER SOMIAR

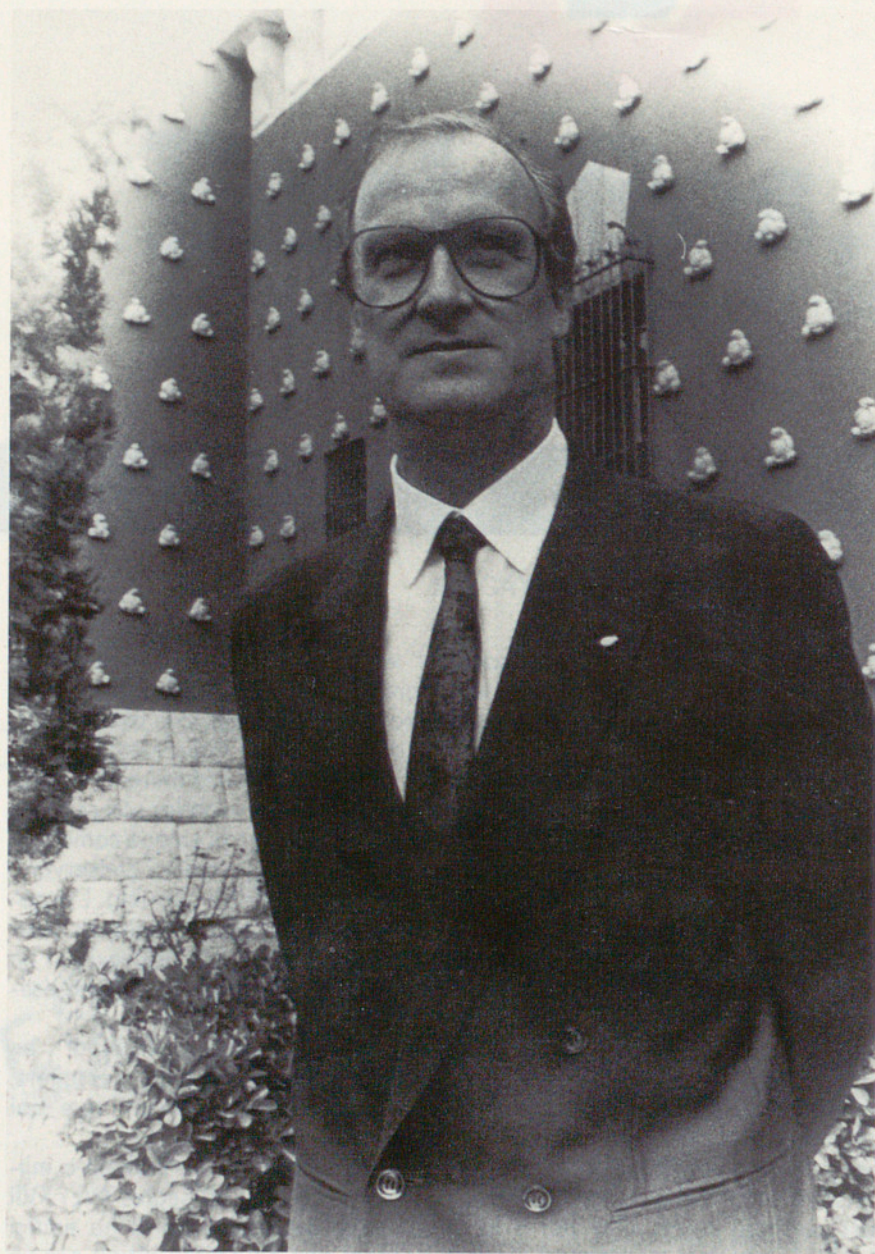

FOTO: JOAN MA. PAU

Quan el bon amic Pau, amb el seu contagiós entusiasme, em va posar en antecedents d'aquest número de "La Punxa" dedicat al Mestre Dalí, he de dir-vos que la iniciativa del Consell de Redacció de la Revista del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona em va semblar molt encertada, raó per la qual de seguida vaig acceptar l'amable oferiment de col·laborar-hi juntament amb Pedro Aldámiz, Jordi Bonet, Ramon Guardiola, Joan Ma. Pau, Josep Playà i Masset i Faust Pujols.

De la gran quantitat d'àmbits de l'Univers dalinià que resten per ser exhaustivament explotats pels amants de la seva obra que s'apropen a ella per tal d'investigar-la, destaca l'àmbit de l'Arquitectura amb el qual va mantenir una llar-

ga i complexa relació repleta de giravolts. Així, des de la iconoclasta defensa que féu, en el seu període protosurrealista, de l'arquitectura moderna post-maquínista amb les seves architectures clares i jovials de ciment armat que a ple sol i quatre vents recordaven a tothom que El Partenon no fou pas construït enrunat sinó que fou creat nou i sense pàtina, fins a l'aferrissada defensa que féu de Gaudí i la seva Arquitectura "tova i peluda" —tal i com Ell la qualificava— tot passant per la seva apassionada defensa de la trasbalsadora arquitectura ornamental del Modern Style, Dalí al llarg de la seva vida va anar exposant públicament —fent ús de la seva singular capacitat de provocació— les seves filies i fòbies en relació a l'Arquitectura.

Dalí, que enfront de la cèlebre fórmula de Le Corbusier —l'Arquitecte de la "Cité Radieuse"— en què aquest assenyalava que "l'Arquitectura ha de proporcionar-nos una màquina per habitar" va encunyar una altra fórmula en què s'afirmava que "l'Arquitectura ha de proporcionar més aviat màquines per a somiar", solament va aconseguir veure plasmat en part el seu desig solidificat en pedra en les architectures del Teatre-Museu Dalí, de la Torre Galatea, de la seva Casa de Port-Lligat i del Castell de Púbol —aquestes darreres obres amb l'estreta col·laboració de Gala—.

Entre el seu desig i la realitat fou molt el que es va perdre ja que l'Arquitectura de l'Època era incapaç de poder assolir els seus capricis. Per a ell tota l'arquitectura havia d'ésser d'una complexitat capriciosa i fruïa molt davant la manifestació dels capricis cristal·litzats en architectures realitzades per a l'eternitat. En tal sentit val a dir que la Cúpula Geodèsica del seu Teatre-Museu, sota on viu el seu Somni Etern, es tracta de la realització d'un pur caprici seu. Molts dels seus projectes d'haver-se dut a terme, ben segur haurien fet anar de bòlit els aparelladors i arquitectes tècnics de les obres en qüestió ja que Ell pretenia que les cases canviessin amb la temperatura; els dies de temps boirós, les cases haurien d'ésser verdes; els dies que fes sol, haurien de posar-se llefiscoses. En tal sentit fou Ell el primer a imaginar instal·lacions de saliva central. Per Ell calia que les cases bateguessin, respiressin, que les seves parets s'encongissin. Era partidari del que Ell anomenava una Arquitectura biològica, d'una Arquitectura tova i no dura. D'ací la seva passió per aquesta meravellosa arquitectura enterament ideal del Modern Style amb les seves construccions d'ornamentacions delirants i fredes escampades arreu d'Europa i per l'arquitectura gaudiniana inspirada en el gòtic mediterrani on Ell cop-sava la persistència del somieig a través de la seva realitat pètria, autèntica solidificació del desig realitzat...

Confio que aquest número de "La Punxa" punxi algun dels seus lectors i que els serveixi d'incitant esperó per aventurar-se en els laberíntics viarans de l'univers dalinià on habiten les seves oníriques architectures...

Amb el desig que així sigui us convido que us endinseu en aquesta excitant aventura...

MARIÀ LORCA i BARD

Alcalde de Figueres
Membre de la Fundació
Gala-Salvador Dalí